

Predikan i Kindaholms församling 2014 av Tobias Bäckström 4 sönd i advent

”Herrens moder”

Jes 40:9-11

Rom 10:4-8

Luk 1:46-55

Ps: 480, 663, 104:4-7, 398, 481

Varför blev Gud just en man när han föddes som människa? Varför fick Maria en son och inte en dotter? Ja, svaret på den frågan är att om Gud hade fötts som kvinna hade bara det ena könet involverats i frälsningskeendet. Då hade vi fått en kvinna, född av kvinna och vi män hade utelämnats. Men båda könen, både män och kvinnor behöver finnas med när människan ska frälsas och därför föddes en son, Guds son, Jesus Kristus, av en kvinna, Maria. Den som föddes återspeglar Faderns härlighet, men har blivit verklig människa och återspeglar därför också sin mors drag.

Ett av kyrkans namn på Maria är gudaföderska. Det är ett mysterium, en hemlighet som övergår vårt förstånd hur en människa kan bli Guds mor. Men genom benämningen gudaföderska ville man försvara människoblivandet, att det verkligen var Gud som blev människa, inte någon halvgud eller något annat väsen.

I vår tradition har Maria ofta hamnat på undantag. Det blir lätt så när man ser hur hon nästan blir dyrkad som en i treenigheten i andra traditioner. Då tänker man, att det är ju helt fel, och så stänger vi in henne i garderoben. Men det blir ju lika mycket fel. I Marias lovsång som vi lyssnade till i evangelietexten så sjunger hon att alla slakten ska prisa henne salig. Hon har en särställning bland oss människor.

Det betyder naturligtvis inte att hon skulle vara jämställd med Gud. Hela poängen med Guds människoblivande är ju att Gud blir människa, och för detta behöver han en människas hjälp. Hade *inte* Maria varit mänsklig så hade Gud *inte* blivit människa.

Varför är Maria så viktig? Ja, genom att tala om henne och betona hennes betydelse förhindrar vi att Jesus blir någon slags kosmisk frälsargestalt som väntar oss i framtiden. Eller någon opersonlig frälsande princip. Jesus är en av oss, en människa som du och jag. Maria gör Gud och Guds frälsning konkret för oss. Maria är den som föder Gud in i den värld som han själv skapat.

Maria är den fullkomliga människan men människa fullt ut. Hon är unik, ingen annan har fått ett så stort och heligt uppdrag som hon. Hennes uppgift tog *hela* henne i totalt anspråk. Hon fick gå in med *både* sin kropp och själ för att utföra sitt uppdrag. Gud väljer att frälsa mänskligheten med oss som partner, därför skickar han sin ängel för att framföra sin förfrågan till Maria. Ville hon ställa upp, ville hon bli en del av Guds frälsningsplan. Och hon lät sig tas i anspråk, hon sa ja till Guds ”frieri”. När hon gjorde detta stod hon som representant för hela mänskligheten. Där vi alla, ända sedan våra första föräldrar sa nej, där sa Maria ja. Nu är mänskligheten åter vänd mot Gud. Med henne bröts mänsklighetens förbannelse.

Men med Maria är det inte så att hon födde Jesus i Betlehem och sen hade hon så att säga gjort sitt, sen var hennes uppdrag klart. Nej, hela hennes liv skulle vara helt och hållet inriktat mot sin Son, hon var hängiven honom ända till slutet. När de bar fram det åttadagar gamla barnet till templet och Symeon välsignade det så profeterade han om Maria: genom din själ ska det gå ett svärd. Ja, även Maria fick offra sitt liv. Hon gav sitt liv åt sin son som i sin tur utgav sitt liv för världen.

Det står inte så mycket om Maria i evangelierna, men hon finns hela tiden med i bakgrunden som den främste bland lärjungar. Vid bröllopet i Kana är hon den som tar initiativ och banar väg för sin son. Hon förbereder tjänarna på vad de ska göra.

Hon står vid hans sida och följer honom under hans liv, och framförallt vid hans död. Det är hon och lärjungen Johannes som står vid korsets fot. Maria till vänster och Johannes till höger. Det är i hennes famn som den döde Jesus läggs och hon följer honom till graven. Det är också hon som tillsammans med några andra kvinnor först bevittnar uppståndelsen.

Hon finns med vid himmelfärden och, framförallt på pingstdagen vid kyrkans födelse.

Som mänsklighetens representant är det hon som samlar kyrkan. Ja, eftersom kyrkans beskrivs som Kristi kropp, och Maria är den som födde Kristus, är det också hon som är kyrkans moder.

Maria är en urbild för kyrkan och kyrkans uppdrag. Kyrkans uppdrag är ju att göra Kristus känd i världen, hon finns inte till för sin egen skull. Hennes uppdrag är att fortsätta att ge Kristus till världen. Det sker genom mission, genom förkunnelse och ytterst genom nattvardens bröd och vin. Då ges Kristus bokstavligen till var och en som samlas kring altaret. Denna sändning har sin början i jungfrun som föder sitt barn till världen och självuppoftande ger honom vidare för att världen ska leva.

Det finns många skäl att tala mer om Maria. För precis som vi män skulle bli utelämnade om Gud föddes som kvinna av en kvinna, blir ju kvinnor utelämnade ur frälsningshistorien om vi inte lyfter fram Maria. Genom henne blev Gud människa, hon är en vital och omistlig del i själva frälsningen och i och genom henne finns vi alla representerade när hon ställer sig till Guds förfogande.

Jesus, du blev ett foster i Marias moderliv eftersom du ville bli en av oss. Hjälp oss att som Maria öppna oss för dig, så att du kommer in även i vårt inre. Amen